

Krisberedskapsmyndigheten
Planering och samordningsenheten
Benjamin Escaig
Box 599
101 31 STOCKHOLM

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2005-516-STA

■ **Yttrande angående remiss av rapporten Svensk krisberedskap i internationell samverkan**

2005-04-14

ESTABLISHED 1668

1 INLEDNING

Krisberedskapsmyndighetens (KBM) rapport Svensk krisberedskap i internationell samverkan har skickats ut på remiss till samverkansansvariga myndigheter. Som myndighet under riksdagen omfattas inte Riksbanken formellt av förordningen (2002:472) om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap och ingår därför inte heller formellt i denna grupp av myndigheter. Riksbanken anser det ändå viktigt att vara med och lämna synpunkter på denna rapport, dels med hänsyn till Riksbankens lagstadgade uppgift att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende, dels som adjungerad deltagare i samverkansområdet ekonomisk säkerhet (SOES).

2 RIKSBANKENS SYNPUNKTER

Riksbankslagen ålägger Riksbanken att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende. Detta betalningsväsende är en del av ett integrerat internationellt kluster av betalningssystem. Riksbankens ansvar sammanfaller således med andra centralbankers ansvar inom detta område. Centralbankernas kollektiva internationella ansvar för betalningsväsendet har lett till ett omfattande etablerat samarbete centralbanker emellan. Riksbanken medverkar i grupper som arbetar med kontinuitets och krisfrågor inom centralbankernas bank BIS och där särskilt inom G10-gruppen, Europeiska Centralbanks samarbetet ECBS, EU-samarbetet inom ramen för ECOFIN och den Nordiska sfären av centralbanker.

Riksbanken har de senaste åren varit drivande för en fördjupning av detta samarbete vilket lett till gemensamma krisövningar och förbättrad beredskap inför kris i det internationella betalningsväsendet. Inom en snar framtid kommer EU:s länders finansdepartement, finansinspektioner och centralbanker underteckna en överenskommelse om samarbete inom tillsyn, krisplanering, krishantering och krislösning.

■ Samarbetet är fokuserat på finansiella kriser men ansvaret sträcker sig även till krisberedskap inför konventionella kriser som kan orsaka en kris i betalningsväsendet liksom samarbete om säkerhetsfrågor av konventionell art. Det senare är en viktig del av samarbetet eftersom centralbankerna hanterar stora värden. Emellertid ligger naturligtvis samarbete med aktörer utanför finansiella sektorn, som verkar i sektorer där en konventionell kris kan utlösas, utanför centralbankernas ansvar.

Det senaste decenniets globalisering har ökat risken för att Sverige ska påverkas av en kris utanför landets gränser och även att kriser i Sverige sprids till andra länder. Behovet av att samarbeta internationellt för att förebygga och hantera kriser har således ökat, vilket samarbetet som beskrivits ovan är ett exempel på. Riksbanken är därför generellt sett positiv till att KBM:s roll och ansvar tydliggörs i syfte att förbättra Sveriges möjlighet att samverka internationellt i dessa frågor. Riksbanken anser dock att denna roll måste utformas med hänsyn till följande:

KBM har sedan tidigare ett ansvar att verka för att myndigheter planerar sin verksamhet så att den även i tillämpliga delar kan bedrivas i ett krisläge av konventionellt slag. Rapporten och dess förslag till förändring av förordningen är otydlig i tre aspekter. Dels kan den tolkas som att KBM får ett operativt ansvar att hantera internationella kriser som påverkar Sverige, dels kan den tolkas som att KBM får ett ansvar för själva planeringen av hanteringen av internationella kriser och dels är definitionen av vilka kriser som avses vid och otydlig. Riksbanken anser att KBM:s ansvar fortsatt skall vara att ha en pådrivande roll visavi myndigheternas planering men ansvaret för att lösa kriser skall vara kvar hos aktörerna.

KBM fyller således en viktig roll som koordinator, nationellt och internationellt, och verkar som sådan för tillförlitlig krisberedskap. KBM:s roll därvidlag menar Riksbanken borde förstärkas vad gäller att driva på privata aktörers arbete med kontinuitet, eftersom dessa ofta ansvarar för delar av infrastrukturen, t. ex. i el och tele där en kris kan inledas. Riksbanken anser vidare att denna koordinatorroll bör stärkas i enlighet med förslagen i rapporten, dock bör utformningen av rollen tydliggöras så att den inte kan förväxlas med den roll Riksbanken har genom sitt lagstadgade ansvar att verka för tillförlitlig krisberedskap i betalningsväsendet.

Samverkan är avgörande för en god krishantering. KBM:s initiativ i rapporten Svensk krisberedskap i internationell samverkan är viktiga för att stärka krisberedskapen i ett allt mer internationaliserat samhälle.

Villy Bergström

Johan Pettersson